

Савецкая БЕЛАРУСЬ

Адрэс рэдакцыі і
адміністрацыі:
Менск, Рог Губэрнатарскай і
Падгорнай вул. Д. Чвенці-
кага, кв. 13.

ВЫДАНЬНЕ РЭЗКОМУ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ САВЕЦКАЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСІ. № 89 (99). Субота, 18-га сьнежня 1920 г.

На пераломе.

Савецкія рэспублікі Расейскай Федэрацыі стаяць на пя радзін новага жыцця. Для іх падняюць круты пералом. Скончышы з ваеннымі хронікамі, уся ўвага аддаецца на аднаўленьне заваяванага гаспадарства, аб'ядноўшых краін. Як бы і паміжнароднае палажэньне сучаснае парэ гэтаму опрыяе.

Польшча, як відаць, паставіла дзвясці справу замірэння з Расеяй і Украінай да канца. Новае польскае правіцельства, відаць абраннае, у сваёй праграме адным з першых пунктаў паставіла пункт аб падрыхтоўцы міру.

Ангельскае, французскае і італьянскае правіцельствы адмовіліся зводзіць новыя справы з рэшткамі вядомай арміі Урангэля. На нарадзе старшын міністраў гэтых дзяржаў нават было мастанулена разброць Урангэлеўцаў. А французскае правіцельства адмовілася пусьціць Урангэля ў Парыж гутарыць з ім аб выкарыстаньні яго войска.

Створаная відаць воляю Англіі, Францыі, Італіі і інш. вялікімі дзяржавамі, так званая, малая Антанта (хаўрус) з Польшчы, Румыніі, Чэха-Славакіі і Юго-Славіі так сама не настроены ваяцка. Прэзыдэнт Чэха-Славацкай рэспублікі Масарык, адзіна з правадыроў сяброўных дзяржаў малае Антанта заявіў, што малая Антанта ня мае намеру ваяваць з Расеяй.

Так сама ня выгарала ў буржуазей хаўрусных дзяржаў і ў Арменіі, дзе яны хапелі ўстроіць сваё асталаваньне і абурны супроціў братняй Расеі Савецкай Азербейджанскай рэспублікі Грузію, Арменію і турэцкія паўстанскія войскі Кемалі, каб пад шумок захапіць сабе Баку з нафцю і загародаць ушыў бальшавіцтва ў Азію. Агаламьненне Савецкай Арменіі і прыемнае, нават спагадныя адносіны да гэтага Кемалінашы і яго правіцельства вы-

білі палку з рук антантаўскіх жываглоту і разбойнікаў.

Вось усе гэты прычыны перавярнулі пляны ворагаў Савецкіх рэспублік. Іяны вымушаны прыняць на выкарыстаньне другі спосаб вайны — эканамічнае заваяваньне Расеі праз гандаль і канцэсіі (права разрабкі багатых зямлі і карыстаньня іх даходамі).

Праўда, буржуазяе добра ведае, што гэта доўгая пуціна, і болей чакае ад гандлю і канцэсіяў сабе барышоў дэ паляпшэньня зруйнаванага гаспадарства ўкраіх. Ваіна зьнішчыла ня адну Расею. Францыя, Італія, Германія і нават Англія так-сама шмат пацярпелі ад вайны. Жыцьцё ў іх падаралася на соткі процантаў і гэтым выклікае незадовольства, забастоўкі і паўстаньні галадаючых рабочых і сялян.

Вось мы бачым, што буржуазяе ўсіх краёў ахапіла нейкая прага, як найхутчэй пачаць гандаль з Расеяй. На перабой адзіна другога пачынаюць буржуіны правіцельствы падпісваць з Расеяй гандлёвыя дагаворы, падгатоўвацца да зносінаў, даваць дазвол прыватным купцом і іх хаўрусам вьсьці ад сябе гандаль з бальшавіцкім правіцельствам.

Купцы ж са свайго боку замятусіліся, як вужакі ў вагіні: яны адчыняюць таварыствы, банкі, запасаюць тавары, падгатоўваюць хвабрыкі і заводы для расейскіх заказаў, закладаюць свае крамы ў суседніх з Расеяй гаспадарствах і інш.

За апошніе часы ясна адзначылася блізкае аднаўленьне гандлю з Англіяй, Амерыкай і Італіяй. Першая падпісала дагавор, другая так сама, а італьянскі міністар уверана заявіў расейскаму правіцельству, што гэта хутка зробіць і Італія. Гатовіцца да гандлю і Польшча. Нават французскі старшыня міністраў згодзен на гандлёвыя зносіны з бальшавікамі, за-

бышы на час аб звароце Расеяй даўгоў.

А аб малых дзяржавах, як Эстонія, Латвія, Фінляндія і казаць няма чаго.

Гэта становішча зьбіла з толку ўсіх белагвардзёўцаў, вандруючых заграіцаю і ўвесь час шукаючых рады і спосабаў к абурэньню ненавіснай ім Савецкай улады.

Усе яны праканаліся, што дарэмны іх стараньні, што бальшавіжоў у скорым часе недыга скінупь. І цяпер вельможнае ўнякачы толькі выказваюць свае думкі дэ пляны аб няўздэчнай ім „бацькаўшчыне“. Так правадыр іх Бублікаў празывае разумнымі крокі Савецкага правіцель-

ства на адданьне канцэсіяў заграічным капіталістам, бо праз гэта аднавіцца гаспадарства рэспублік. Злажыўшы ж парламэнцкі камітэт у Парыж, быўшы сябры Думі, пакорліва рашылі займацца паведамленьнем сяброў усіх парламентаў аб становішчы ў бальшавіцкай апычце.

Такім чынам няўсьціхны поступ Расейскай рэвалюцыі вымусіў на нейкі час аступіць ваяўнічы пэнт сваіх ворагаў, каб замацаваць сваё жыцьцё і замацаваць яго адбудовай гаспадарства, раліцца з новай сілай на абшарах зямлі.

З. Жылуновіч.

Тэлеграмы.

Паведамленьне палявога штабу.

З прычыны таго, што на фронтах няма баявых чынасьцяў, Палявы Штаб Р. В. С. Р. спыняе выпуск штабзённых апэратыўных сводак. Адгэтуль паведамленьні аб здарэньнях на фронтах будуць пасыпацца ў залежнасьці ад становішча на фронтах.

Ваенны Камісар Палявога Штабу Р. В. С. Р. Данішэўскі.

Новы паварот у французскай палітыцы.

На апошнім пасяджэньні ў французскім парламанце было заяўлена аб тым, што прызнаньне французскім правіцельствам Урангэлеўскага правіцельства спыняецца з разгромам урангэлеўскай арміі. Цяпер французскія купцы могуць свабодна пачаць гандлёвыя зносіны з грамадзянамі Расеі, на што французскае правіцельства пачне крокі дзале дапамогі ў гэтай справе. У гэтым можна ўгледзіць новы паварот у французскай палітыцы ў адносінах да Расеі.

Змаганьне рабочых з правіцельствам.

У апошніе часы іспанскае правіцельства пачало страшэнны ўціск над рабочымі. Рабочыя адказалі на гэта аб'яўленьнем агульнай забастоўкі. Амаль не ва ўсіх гарадох Іспаніі — Мадрыдзе, Валенсыі, Сарагосьсе, Сэвілье і Барселоне спынена праца. У некаторых з гэтых мест адбываліся крывавае стычкі паміж рабочымі і паліцыяй.

Гаспадарская разруха.

Выканаўчы Камітэт прафэсійнальных саюзаў Аўстрыі апублікаваў справаздачу аб вялікай гаспадарчай разрусе ў Аўстрыі. Недахват вуглёў зьнішчыў бадай усяе прамысловасць. Аўстрыя атрымлюе штатна 28,000 тонаў з сваіх заграічных вугольных капальняў паміж тым, як найменшая яе патрэбнасьць даходзіць да 48,000 тонаў. Рабочы атрымлівае вельмі малую плату.

Фундамент будаўніцтва Савецкай уласьці на Беларусі.

Працоўная бедная Беларусь доўга чакала той шчаслівай часіны, калі яна зможа, абраўшы сваіх лепшых прадпрымальнікаў, абвясціць усё сельскае пятаўні свайго гартнага жыцця, падкрэсліўшы ўсе абмыслі і недахопы, намоціць шлях адраджэньня дашчэнт зруйнаванай вайною свайго бацькаўшчыны.

Гэта часіна прыйшла. 21 жэбд саветаў Беларусі распачаў сваю вялікую працу. Ужо першае пагляджэньне яго стала на дзелавы погляд і дугарытна было заяўлена, што адзін ёсьць шлях нашага парыву: аб'яднаўшы на іх рэдкія радзі, рука ў руку з нашаю сястрою Савецкаю Расеяй, хуткімі крокамі ісьці к аднаўленьню вялікага ідэалу ўсіх абяздоленых, ўсіх пакрыўджаных старымі варункамі жыцця. Калі на хвалявых з'ездах ішчэ адчуваліся сьлёзы невялікай кучкі „дабрэдзьяў“ якія марылі аб савецкай уласьці з дэмакратычнымі адзнакамі, то цяпер іх ужо няма.

Траба было толькі адзначыць усю нікчэмнасьць і выхадлівасьць палітыкі „май хавай а краю і я нічога ня знаю“, каб аразу на ўсе несьведомыя і цёмныя масы адкінуліся ад сваіх аякуноў і сталі на правільны шлях.

Давлад за дакладам камісараў аб тым, што зроблена імі ў гэтыя цяжкія часы і што яны мысляць зрабіць у блізкай будучыне, выслухоўваюцца з зацікаўленасьцю.

Праца праходзіць сушакрай, дзелавіта З'езд ачысьціў ся ад усіх тых, які да апошняга часу не апазналі сябе, якія гавораць, што яны сталі за савецкую уласць, н толькі не дапамагаюць ёй сваёй працаю, а наадварот старуюцца яе ачарніць, перашкаджаюць у яе будаўніцтве.

Гэта невялікая кучка хістаецца з аднаго боку ў дугі, ад пролетарыату да буржуазіі наадварот і мроць гэты працоўнаму люду. Але яны ня страшны.

Нарэшце З'езд падшоў к грунтоўнаму пытаньню, якое павінна разрашыць яе найлягчэй для нашага працівітага народу. Гэта—арганізацыя савецкай уласьці на Беларусі. Яна так нядаўна, з няглы вайною, моцна трывалі абедзьвама мазалістымі рукамі старэльбу, ня было часу будаваць мірнае жыццё. Цяпер варункі зьмяніліся ў лепшы для нас бок. І гэтыя варункі мы павінны зараз жа скарыстаць.

Гаварыць аб тэорыі савецкай уласці зусім лішняе. Трэба толькі адзначыць практычныя крокі, зьдзейсьніўшы якія, мы здолеем здужаць усе перашкоды, стаячы на шляху савецкага будаўніцтва.

Першаю такою перашкодаю з'яўляецца адсутнасьць культурных мясцовых працаўнікоў, якія б, карыстаючыся вялікім даверам шырокіх працоўных мас, змоглі б залажыць моцны фундамент новага будаўніцтва.

Усё непаразуменьні, якія

адчуваюцца на мясцох і ў цэнтры, маглі быць хутка зьняты, калі б культурная праца вялася ва усіх кутках нашай Рэспублікі. Праймаюцца крокі к тэму, каб у найкаротчэй тэрмін даць гэтых працаўнікоў. Але жыцьцё не чыстае. Яно з ударгасьцю па трабуе неадкладна ўзяцца за працу.

Зі часам вайны, эвакуацый многія і многія з нашых працаўнікоў раз'ехаліся ва усё мясцовасьці вялікіх абшараў Расіі. Калі там, з іх адзваньнем дзела ня вельмі пачаць, то не адзавушы іх дамоў, мы ў многім нашкодзім сабе. Ня треба ні на адну хвіліну забываць, што усё жыцьцё нашай Рэспублікі мае агітацыйны характар. З таго боку нашай мяжы, адзіляючай нас ад капіталістычнага буржуазнага укладу жыцця,

будуць увесь час, глядаючы мільёны пакрыўджаных і калі яны пачаюць, як хутка мы паўстаём а зацяпаду, падмеціць ў іх ізлучаны дух і ўсе яны як адзін, паўстаюць і зьліюцца з намі ў адну моцную, дружную пролетарскую сямю. Памітуе аб гэтым, граба зараз жа залажыць моцны фундамент савецкага будаўніцтва. Такім фундаментам з'яўцца вызваленьне в Савецкай Расіі ўсіх культурных працаўнікаў—беларусаў.

Добра ведаючы жыцьцё свайго народу, яны з большаю карысьцю змогуць аддаць для яго све сілы і знаўня. Будзе вельмі сьцісла вылікая і зразумета культурная праця ня будзе тады многіх перашкод у савецкім будаўніцтве, якія мы бачым у сучасным момант.

У Польшчы.

Беларуская дэлегацыя ў Варшаве.

„Кур'ер Польскі“ ад 3 га сьнежня паведамляе, што ў Варшаву пр'ехала беларуская дэлегацыя. 2 га сьнежня дэлегацыя прыняў старшыня сойму Тромпчынскі, віце старшыня—міністар Дашынскі і міністар заграічных спраў Салега. Салега заявіў, што польская дэлегацыя ў Рызе будзе старацца, каб былі вызначаны ўсходніе межы Беларусі і каб населеньню была дадзена магчымасьць „сіма вызначэньня“. 6 га сьнежня дэлегацыю прыняў французскі народ, які заявіў, што ён з свайго боку будзе падтрымліваць дасяганьні беларускі да самазначэньня.

Спапохаліся.

„Рэч Паспаліта“ ад 3 га сьнежня піша:

Плебісцыт (усенароднае галасаваньне) у Віленскім воеўдзе пагражае правам Польшкі з кожнам днём больш трацяць надзею на тое, што яны будуць мець успех на плебісцыце. Утварэньне фантастычнай Сярэдняй Літвы і самазваннага правіцельства вельмі неабдуманымі паступак правіцельства Сярэдняй Літвы ня можа адвядзіць жадаўняю насяценьня і апаэцы на польскія вайскі. Паміж насяценьня пашыраюцца незадаволеньне Польшчай.

Якою павінна быць наша гаспадарка?

(Глядзі № 83).

Цяпер паглядзім, як і чым абрабляецца поле ў дробнай і буйнай гаспадарцы.

Дробны гаспадар, незалежна ад таго ці ён жыве на вёсцы, ці на хутары, арэ сяхою ці маленькім плужком, жыве сяром, косяць касою, маюць цэпам, ці 2—4 коннай малатарняй і г. д., адным чынам ён ужывае дробныя таньне прылады вграбу дзела таго, што буйных і дарогіх мя можа купіць, да іх няма чаго рабіць імі на вузельскіх жалосках, няма чаго малаціць жаравою малатарняю. У буй-

ных гаспадарствах аруць вялікімі 3—4 ляменцамі плугамі, сеюць сеялкамі (ад гэтага адтрымліваюцца каля 20—50%) косяць касаркамі, маюць паравымі малатарнямі, барнуюць добрымі баронамі і кульціватарамі, грамаюць дужэйшых колей.

Што ж адтрымліваецца ад усяго гэтага? А тое, што пры ужываньні буйных, добрых прыладаў праца чалавека зьмяняецца ў некатыкі разоў (калі з рэзоў пры ўказанам прыкладзе). Але гэтага мата. Ад абработкі зямлі добрымі прыладамі ўраджайнасьць зямлі можа вельмі значна павялічыцца. Апрача гэтага там, дзе ёсьць машыны, праца чалавека паступова змяняецца сілаю кавай, паравою і нават электрычнасьцю.

Тут мы зрабілі парўніньне толькі таго, што бачым у сябе пад носям, у Расіі. А калі мы запытэмыся, што робіць ця зграіцыя? Там аруць трактарамі, гэта значыць паравымі плугамі, якія зараз праводзяць каля 16 барысаў кіруюцца толькі адным чалавекам. Значыць у Амерыцы адзін чалавек працуе за 16 нашых сялян, ды яшчэ і коней не паграбуе. Так вольскую карысную штуку можна зрабіць у вялікай гаспадарцы.

Паглядзім на сялянскія нівы, як на іх відзецца гаспадарка. Апрача ўжо аджыўшага трохполья, нічога другога ня знойдзем. Тут адна трэцьця частка зямлі пустуе, значыцца пад пшарам, другая—пад жытнім і трэцьця пад крыноў.

Адным чынам, як рабілі ў часі Адама, так і цяпер робяць. А ў вялікай гаспадарцы? А ў Дніе, у Гармаіі Там трохполье днём з ліктаром ня знойдзем, цяжка наваг знісьці кавалачак папару. У людзі ў іх мнагапольная сыстэма гаспадарцы, гэта значыць, што ўся зямля разьлічана на 10 кавалкаў, на якіх па чарзе сеюцца пшавіца, жыта, авёс, канюшына, бульба, буракі, лён і гэтак далей.

Ад такога парадку мы адтрымліваем многа выгады: 1) ня водзім кавалачак зямлі няпустуе, 2) разводзіцца карысьне травы, карэньні, дзякучы чаму адтрымліваецца многа коры і можна трымаць тады больш скаціны; дзе многа скаціны, там многа гною; многа гною, многа хлеба, так

Аб чым пішуць расейскія газэты.

Аб дзясятым з'езде камуністкай партыі.

У гісторыі савецкіх рэспублік робіцца вялікі пералом: ад цяжкай нагужанай прыцы на абароне рэвалюцыі ад сур'евага буржуазнага і расейскага белагвардзейскага пачыну, рабочае і сялянскае пераходзіць да мірнага творчага праці. Як аднавіць гаспадарскія жыццё? Як пачаць і высці прыцу? Гэтыя пытанні і шмат другіх вытырае жыццё перад савецкімі рэспублікамі і кіраўнікамі іх будаўніцтва — камуністскай партыі. Увесь цяжар і клопаты аб дадальшым захаванні рэвалюцыі бяра на сябе, як і дагэтуль, камуністская партыя. Вось пляны і парадак гэтых захаванняў іна і мусе абгаварыць, як і зусёды, на сваім дзясятым з'ездзе, які збярэцца ў пачатку лютага.

Вось што піша газета „Правда“ аб гэтым з'ездзе у № за 12 снежня:

Цэнтральны Камітэт (камуністскай партыі) назначыў склікаць дзясяты з'езд партыі ў пачатку лютага. Гэтаму з'езду суджана падлічыць усю тую працу, якую партыя зрабіла на працягу трохгадовага крызавага барадзьбы за свабоду і тых вялічазных патугаў у гаспадарскім будаўніцтве; з'езду прыдзецца „даць кірунак“ усеім партыі ў новым абставінах, калі на хронце больш-менш шіра, а ў тым павінна кіпець нясеціхання праца. Тое, што з'езд прыдзецца абрадыць, само паказвае, як мы многа падаліся ўперал.

Далей газета пералічвае ўсе гэтыя аграмадныя вяжасці і пытанні, якія з'езд партыі будзе разглядваць адно за другім. Гэтыя пытанні такія: адносіны з чужаземным капі-

лізмам, бач ганяльце дагаворы, канцэсіі (права разрабляць гле ці іншыя багацьці зямлі імі), гаспадарскае будаўніцтва, будаўніцтва арміі ў зьвязку з перходам яе ў міліцыю, мейсца рамясловых хатурсаў у гаспадарстве, будаўніцтва партыі, асьвета, нацыянальнае пытаньне, пытаньне паміжнароднага камуністыка і рамясловага руху.

Пералічваючы гэтыя пытанні, газета кажа:

„Парадак дню такім чынам вылізарны. Але ў яго ахопе высядае вылізарны размах рэвалюцыйнай працы камуністскай партыі. Яна павінна гэтае пытаньне рашыць, рашыць ясна і энэргічна“.

Беларускі Брэст.

Пасьвядчыўчы перадаваюць стацьцё у № за 14 снежня адчыняльню другога Усебеларускага З'езду Саветаў, Менская „Звезда“ так апісвае долю Беларускага зямір'яўня Расей з Цольчаю:

„Для Беларусі Рыга была Бірэсьцем. Але як Бірэсьце ўзмацавала і зацвердзіла маладую савецкую ўласць, памогшы ў той час зруйнаваць германскага наўніцтва, гэтак і Рыга дасьць мажлівасьць у Беларусі расьцьвіці і умацавацца савецкаму ладу, а нашых атарваных братоў застаўць змагацца за ўжываньне дасяганьняў рабочай клясы разам з рэвалюцыйным пролетарыятам Польшчы“.

Але бязумоўна, што і з нашага боку павінна быць запытана: тое святае абавязкі, па якіх работнікі і сялянскае вольнае чэскае Беларускае мусяць памагаць сваім братом у заваліцца цяжкага прыгону, у які іх укнула становішча сучасных днёў.

Ураджайнасці буйнай і дробнай гаспадары. У Расей гэта розьніца ёсьць 30 пудоў (сярэдне ўраджай жэта ў сялян 50 пудоў, а ў буйных гаспадарках 80 п.) у Дніі ўраджай у сярэдне 120 пудоў. Тут мы розьніцу маем у 70 пудоў, што на 500 дзесяцінаў дасьць 35 000 пудоў. Калі гэты лік разьдзяліць на 50 намі ўзятых хат, то атрымаем у кожнае з гадзі (пры трых пільнай сыстэме над жыта засяваецца адна трэцьча частка) на адну хату траціцца 230 пудоў, ці кожан год 233 пуда.

Вот дзе наша беднота, вот дзе наша гора, але гэта яшчэ ня усё.

(Канец будзе).

А. Жукоўскі.

Шырокі шлях.

Шырокі шлях крывавага змаганьня
Адчынен вольна на расхлест...
Скідайце ж гэі, нядагі хрест
І ў бойку ўсе за волі панаваньне.
Мінулых днёў заклатага згібеньня
Ніхто ня мусіць шкідваць,
У той час, калі гараць
Ўжо зоры шчасьця волі адраджэньня.
Спкой, сьцішы ў часы зняпаду,
У хвілі снону —
Покорных душ ліхі удзел,

Хто ж волі сын, хто горды й смел,
Той йдзе ў рады ваюк пад сьцяг чырвоны.
Ў вагні, ў крызі, ў люцкіх ахвярах мнагалікіх,
Няўхільна гіне сьвет стары
І ў зьмен шчасьлівае пары
Мігаюць вокал прамы вогністага блікі...
Шырокі шлях крывавага змаганьня
К шчасьлівым днём каротшым пуць,
І ім адважна толькі йдуць
Ўсе тые, хто жадае волі панаваньня.
Менск, 11/хв 20г. Пішча Гартык.

У Савецкай Расей.

Узрост сельска-гаспадарскіх камун.

У Саратаускай губэрні закладываюцца новыя сельска-гаспадарскія камуны, і нават павольжэсьце немца зацікаўлена новым фармам сьвельнай гаспадары. На усёй Саратаускай губ. ёсьць 93 сельска-гаспадарскіх камун і 535 артоўлу.

Дэмабілізацыя камуністаў.

Гэтымі дзямі маюць прыехаць у Петраград 400 вывазленых з арміі камуністаў, якія зараз жа пачнуць працаваць на хваорках.

Рабочая падзяка.

У знак падзякі за наgradu аранбурскіх рабочых У. Ц. В. К. ордэнам Чырвонага Знамяні, рабочыя Галоўных аранбурскіх чыгуначных майстэрняў паставялі паправіць адзін паравоз, даўшы яму названьне: „У памятку з нагадаўшчыны Акцябровай рэвалюцыі“.

Рабочыя вынаходчыкі.

У Казлоўску Гамбоўскай губ. адзін з чыгуначных рабочых чыгуначнікаў выдумаў спосаб, як павялічыць выробачнасьць мэгалу на 50%.

Другі рабочы ў Самаркандзе выдумаў ткацкі станок, які вельмі аблягчае работу. Вынаходчыку выдадуць наgradu.

Дапамога старога рабочага.

У Кацярынадары плотнік мясцовага трамвая, 80-ці гадовы

старык Крыўкін, зхвараваў хворым і раненым чырвонаармейцам увесь свой заробак за кастрычнік — 2000 руб.

Электрычнасьць на вёсцы.

У Юраўскім павеце Уладзімерскай губ. 12 вёсак правядзюць у сьве электрычнасьць. Пачова з гэтых вёсак ужо асьветляна.

Харкаўскія майстэрні.

Праца харкаўскіх паравозных майстэрняў паўдзённых дарог ідзе вельмі доора. Прыказ № 1042 выпушчэн зьверху патрэбы. Рабочыя і майстры занесены на чырвоную паську. Рабочых ёсьць 1700 чалавек.

Гэтак усім трэба рабіць.

У гор. Рагачове Гомельскай губ. у „Тыдзень помачы хронту“ саорана сярод жыхароў многа кашуляў, фураж, целагрэяк, рубашак, шпак, хлеба, круп, мяса і мільён дваста тысяч рублёў грошы.

Толькі пры савецкай уладзе так.

У ва ўсе кватэры рабочых, што працуюць на фабрыцы зацалак у маст. Шклове на Магдэўшчыне праведзюць электрычнае свьігло.

8-ы з'езд Саветаў.

Старшыства Усеукраінскага Цэнтральнага выканаўчага камітэту паставялі прымаць патрэбным, каб да Усе-расейскага з'езду Саветаў а 0. ліста Усеукраінскія з'ездзі, якія выбіраюць агульную дэлягацыю на Усерасейскія з'ездзі.

кажуць добрае гаспадары, так яно і ёсьць на самым з'езде. Апрача гэтага каню п'яна пасьля сябе пазастаўляе лепшы грунт.

Але аб мнагапільнай сыстэме і розных культурных расьцінах мы пагаворым у другі раз.

Мнагапільнае, як бачым, рэч вельмі добра, а на вёсцы яго ўвесьці немагчыма. І прычына гэтага з'яўляюцца вузкія палосы і пастаяннае перадыль зямлі. А пакуль мы будзем жыць па старому, да таго часу не завядзём у сябе ніякага мнагапільля.

Трохі вышэй мы гутарылі аб тым, што ў буйных гаспадарках, дзякуючы харшым прыладам, атрымліваецца эканомія ў рабочай сіле. Цяпер мы паглядзім на розьніцу

Што чуваць заганіцай.

У Ірландыі.

Аб'явілі вайну.

Галоўнае камандаваньне арміі сынфэйнараў ад імя ірландскага народу аб'явіла Англіі вайну. Ва ўсёй Ірландыі аб'яўлена асаднае палажэньне.

Проціў згоды.

Савет сынфэйнараў (ірландскіх незалежнікаў) Дублінскага вострава прызнаў, што кожная асоба, якая вядзе перагаворы з заганічымі правіцельствамі аб мірных умовах, з'яўляецца здраднікам. Ірландскі народ будзе проціў такіх згоды.

Ваеннае становішча.

З Лёндану паведамляюць, што ангельскае правіцельства паставіла аб'явіць большую частку Ірландыі на ваенным становішчы.

У Румыніі.

Арышт сацыялістаў.

У Румыніі арыштавана болей 50 сацыялістаў.

У Турэччыне.

Гэтыя з францускім войскам Каля Сьмірны гэтыя дзямі выйшла стычка паміж францускімі і турэцкімі войскамі, кая скончылася перамогай турэцаў.

Сьвята расейскай рэвалюцыі ў турэцкіх паўстанцаў.

У г. Ангору, дзе месціцца рэвалюцыйнае правіцельства турэцкіх паўстанцаў, адбылося сьвяткаваньне Акцябрскай рэвалюцыі. Сьвята прайшло весела. Савецкія прадаўнікі ўстроілі два спэцтаклі, на якіх было многа народу, а так сама сяброў турэцкага правіцельства з кіраўніком паўстанцаў Мустафай-Кемалем.

У Францыі.

Помнік Жарэсу.

Францускія сацыялісты паставілі паставіць у Парыжы перад біржай працы помнік Жарэсу.

У Бэльгіі.

Нашы рады мацнеюць.

У Бэльгіі арганізавалася камуністычная партыя. Партыя выдае свой журнал, які выходзіць што кожныя два тыдні і вядзе агітацыю на карысьць

III Інтэрнацыяналу. Зезд партыі адбыўся ў Брусэлі (сталіца Бэльгіі), дзе і была ўтворана бэльгійская секцыя III Інтэрнацыяналу. На зьездзе абгаварваліся тэмы (грунтоўныя думкі) 2-га Зьезду III-га Камуністычнага Інтэрнацыяналу, прычым былі розныя погляды толькі датычна пытаньня аб парлямэнтарызьме. Паставілена зьявіцца да Выпаўніцельнага Камітэту III Інтэрнацыяналу, каб адтрымаць дакладныя высьнененьні, зважаючы на асаблівыя ўмовы Бэльгіі.

У Грэцыі.

Занудзіліся.

Грэцкае правіцельства паставіла прасіць быўшага караля Канстантына вярнуцца ў Грэцыю.

У Фінляндыі.

Цікавая прапажа.

З ліку параходаў, якія Фінляндыя павінен вярнуць Расеі, некалькі прапала няма ведама дзе Фінская сацыял-дэмакратычная газэта зацьварджае, што гэтыя параходы прададзены прыватным асобам.

У Баўгарыі.

Патрабуюць ведаць.

Баўгарскія камуністы пашылі затрабаваць ад свайго правіцельства пачыньня, з-за якога ласкі яно мае ўпусьціць у Баўгарыю астаткі ўрангэляўскай арміі.

У Японіі.

Сабраньне сацыялістаў.

11-га гэтага месяца ў Токіо каліны разгавала сабраньні сацыялістаў, якія былі скліканы 250 вядомымі правядырамі сацыялістаў у Японіі.

Кітай і Польшча.

Кітайская адміністрацыя запрапанавала польскаму консульству ў Харбіне, каб яно зачынілася, бо паміж кітаі і Польшчай няма ніякіх дагавораў.

У Латвіі.

Хвабрыка гадзіньнік для гандлю з Сав. Расеяй.

У Рызе адчыніўся аддзел швейцарскай хвабрыкі гадзіньнікаў для гандлю з Савецкай Расеяй.

У Літве.

Плебісцыт.

Літоўская парлямэнцкая дэлегацыя прыбыла 10 сьнежня ў Варшаву з мэтай вядзеньня

перагавораў з польскім правіцельствам датычна вызначэньня граніц тых абшараў, на якіх павінен адбыцца згодна з пастановай Лігі Нацыяў, плебісцыт.

На Каўказе.

Ня глядзячы на перашкоды мясцовых меншавікоў, багумскія прафэсійнальныя саюзы сабралі шмат грошаў дзеля дапамогі арыштованым камуністам і іх сем'ям.

Сярод белых.

Зусім справядліва.

У зьвязку з тым, што няма ўжо ўрангэляўскага фронту і што Булак Балаховіч разбіты, расейскі палітычны камітэт у Варшаве перавярнуўся ў „Камітэт па эвакуацыі“.

Панскі рай.

Польскія сацыялісты распаўсюджвалі адоўгу, у якой заўчы на рэвалюцыю, пішучы, што Польшча рай для белагвардаўцаў, паню і спекулянтаў.

Урангэляў флот.

Ваенны флот Урангэля, у якім два вялікія караблі і 14 мінансцаў, паплыў у Афрыку.

Адмыўшы.

У Чанстахоу (Польшча) прыехалі, як грамадзянскія палонныя Пятлюра і з ім 700 чалавек яго хэўры генэралаў і ахвіцэраў. Горад Кельцы, куды прасіўся на жыцьцё Пятлюра, адказаўся яго прыняць.

Што робіцца на Беларусі.

У Ігуменшчыне.

Дзале павялічэньня працы па збору харчоў у Ігуменшчыне камуністычная партыя выслала на павет 20 агітатараў.

Камісія „Тыдню тэзіяці“ пачала збор ахвяраў. Насяленьне адветна дае бялізну, палатно, харчы і грошы.

У час польскай акупацыі беларускага зьверскі забілі

вучня Мар'іна Горскай сельска-гаспадарскай школы Пуховіцкай воласьці Ігуменскага павяту таварыша Рудовіча за ўдзел у адкрытым вступленьні проціў польскай улады.

З прыходам Савецкай улады і аднаўленьня вучэбнага году вучні гэтай школы на сваім студзе паставілі адчыніць бібліятэку імяні тав. Рудовіча.

Менскае жыцьцё.

Справа раскладкі харчоў у паветах.

Збор прадуктаў першай патрэбы ў паветах ідзе вельмі добра галоўным чынам у Менскім і Ігуменскім паветах, дзе насяленьне дужа прыхільна адносіцца да гэтай справы.

Землябудаўніцтва.

Землябудаўніцкая камісія Камісарыяту Земляробства выслала каморнікаў на павяты дзеля падгатоўкі працы на зьязеньне ў жыцьцё агракультурнага закону. Каморні-

каў усяго 206 чалавек. Лічбегэты мае быць павялічаны.

Змаганьне з дэзэртэрствам разбоямі.

Дзале барадзьбы з дэзэртэрствам і разбоямі арганізаваны ў Менску асабісты аператывны штаб, якога павінен слухацца ў гэтай справе ўсе ўстановы. Усе павятовныя проці дэзэртэрства камісіі павінен перарэгістраваць ад 20 сьнежня да 27 студзеня ўсіх мужчынаў.